

mentrum

Gedwongen opname met een IBS of RM*

INFORMATIE VOOR CLIËNTEN

Onderdeel van Arkin

Inleiding

In deze folder staat kort beschreven wat er gebeurt als u gedwongen wordt opgenomen. De folder bevat belangrijke informatie voor de eerste dagen van de opname. Zoals:

- Wie beslist over uw opname?
- Hoe lang duurt de opname?
- Wat gebeurt er tijdens de opname?
- Bij wie kunt u terecht met vragen?

Een gedwongen opname kan niet zomaar gebeuren. Dat kan alleen maar als het écht niet anders kan. En het moet verlopen volgens bepaalde regels. Deze regels staan in de wet BOPZ (Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen). De belangrijkste staan in deze folder kort uitgelegd.

* IBS: InBewaringStelling
RM: Rechterlijke Machtiging

Gedwongen opname in een psychiatrisch ziekenhuis of verslavingskliniek. U kunt te maken krijgen met een gedwongen opname in een psychiatrisch ziekenhuis of verslavingskliniek als er gevaar is voor uzelf of voor anderen. Mensen om u heen, de politie, of hulpverleners kunnen bang zijn dat u zichzelf of anderen iets aan zult doen en schakelen dan een arts in om uw situatie te beoordelen. De arts probeert antwoord op de volgende vragen te krijgen:

- is er inderdaad gevaar?
- komt dit door een psychiatrische stoornis?
- is een gedwongen opname echt nodig?

Er zijn verschillende soorten gedwongen opnamen. De maatregelen Inbewaringstelling en Rechterlijke Machtiging komen het meeste voor.

- **InBewaringStelling (IBS):** Een IBS is een spoedprocedure waarbij de burgemeester beslist over de gedwongen opname. De aanvraag van een IBS wordt door een arts gedaan. Een IBS is van korte duur: ongeveer 4 weken.
- **Rechterlijke Machtiging (RM):** De procedure van een RM duurt wat langer. De rechter beslist hierover. De aanvraag van een RM wordt ook door een arts gedaan. Een RM kan een half jaar duren.

U kunt ook te maken krijgen met een IBS of RM als u vrijwillig opgenomen bent. Bijvoorbeeld als u de kliniek wilt verlaten tegen het advies in van de behandelaar en er sprake is van een dreigend gevaar.

Een cliënt vertelt over zijn ervaring met een IBS.

Mohammed:

'Ik voelde me al een aantal weken niet goed. Ik was angstig en had het idee dat de wereld zou vergaan. Ook waren er stemmen in mijn hoofd die mij vertelden dat ik al mijn spullen moest weggooien. Deze stemmen gaven mij de opdracht om alles op straat te zetten en mezelf te wassen in een bad van wasbenzine.

Ik wilde mijn vrienden en familie niet meer zien. Ik was ervan overtuigd was dat zij mijn gedachten probeerden te beïnvloeden. Toen mijn moeder aan de deur kwam heb ik haar uitgescholden en gezegd dat ze weg moest gaan. Ik was heel bang. Na haar vertrek deed ik een ritueel om de kwade geesten uit mijn huis te verdrijven: Ik stampte hard op de grond en zette alle kranen open. Na enige tijd kwam mijn verontruste buurman aan de deur met de vraag of ik de kranen wilde dichtdraaien. Dit wilde ik absoluut niet. Ik kreeg toen ruzie met mijn buurman.

Dezelfde middag kwam de politie aan de deur. Ze namen mij mee naar het politiebureau. Zij hadden een psychiater gevraagd om met mij te praten. De psychiater vroeg mij wat er aan de hand was. Na het gesprek zei hij: "Ik denk dat u psychotisch bent. Hierdoor bent u in een gevaarlijke situatie beland. Daarom is het noodzakelijk dat u tijdelijk wordt opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis. Daar kunnen ze u behandelen zodat u weer veilig naar uw huis kunt gaan."

Ik was het hier niet mee eens en vertelde de psychiater dat ik geen tijd had voor deze onzin. Toen zei de psychiater dat ze een IBS (inbewaringstelling) ging aanvragen, zodat ik toch geholpen kon worden met mijn psychose en angsten.

Snel daarna werd ik met een ambulance naar de Spoedeisende Psychiatrie Amsterdam (SPA) vervoerd. Hier verbleef ik een nacht in een kamer met een bed. De mensen waren aardig voor me. Ze zeiden dat ze me wilden helpen. Maar ik was nog steeds erg bang.

Daarna werd ik opgenomen in een andere kliniek. Daar zorgden ze goed voor mij. Ik kreeg medicatie en mijn angst verdween langzaam. Na drie weken mocht ik weer naar huis. Ik moest daarna nog wel in behandeling blijven maar ik kon gelukkig weer veilig in mijn eigen huis slapen.

Wat moet u weten over een IBS en RM?

Wie beslist het?

Voor een IBS en een RM is een geneeskundige verklaring van een arts nodig. Hierin staat dat er vanwege uw psychiatrische stoornis een gevaar is voor uzelf of anderen. De burgemeester is degene die beslist of u met een IBS moet worden opgenomen in de kliniek. Dat gebeurt dan diezelfde dag of avond nog. De rechter beslist over de verlenging van de IBS en de RM.

Hoe lang duurt de maatregel? Binnen 5 werkdagen na de IBS-opname komt de rechter met u praten. Hij beslist of uw opname langer moet duren. Tijdens dit gesprek krijgt u hulp van een advocaat. Hij neemt contact met u op voordat de rechter komt. Hij helpt u en let erop dat alles volgens de regels verloopt.

De rechter kan de IBS met drie weken verlengen. Als uw psychiater vindt dat u de kliniek niet binnen drie weken kunt verlaten, zal hij een Rechterlijke Machtiging (RM) aanvragen. Met een RM kunt u langere tijd worden opgenomen.

Uw behandelaar zal proberen u zo goed mogelijk te ondersteunen met uw herstel zodat u weer zo snel mogelijk veilig naar huis kan. Hoe lang het duurt zal per cliënt verschillen. Zolang u een IBS of RM heeft moet u opgenomen blijven.

Als u vindt dat een IBS of RM niet meer nodig is bespreek dit dan met uw behandelaar en uw advocaat. U mag uw advocaat altijd bellen vanuit de kliniek.

Een cliënte vertelt over haar ervaring met een RM.

Marieke:

'Toen ik net in Amsterdam woonde voelde ik mij niet goed. Alles was anders geworden. Een tijd lang voelde ik me somber en angstig. Ik had steeds minder zin in dingen. Ik voelde me lusteloos en eenzaam. Nadat mijn oma was overleden, nam dit gevoel toe. Ik dacht vaak aan de dood of beeldde me in hoe het zou zijn als ik er niet meer was.

Ik ging steeds slechter slapen en ik kon me niet meer concentreren op mijn studie. Ik haalde slechte cijfers en mijn sombere gevoel nam toe. Op een bepaald moment had ik het idee dat ik helemaal niks meer voelde. Alles was leeg en doelloos om mij heen. Ik had het idee dat ik er nooit meer uit zou komen en besloot dat ik het nare gevoel alleen kon stoppen door mijn leven te beëindigen.

Mijn buurvrouw maakte zich zorgen over mij en waarschuwde mijn huisarts. Hij zorgde ervoor dat ik met een IBS werd opgenomen in een psychiatrische kliniek. Zelf zag ik toen nog niet in dat een psychiatrische behandeling mij zou kunnen helpen.

Mijn gedachten over doodgaan bleven in mijn hoofd. Mijn behandelaar dacht dat mijn herstel langer zou duren dan drie weken. Maar ik wilde het liefst naar huis om een einde aan mijn leven te maken. Toen heeft de behandelend arts in de kliniek een rechterlijke machtiging voor mij aangevraagd.

Er kwam een rechtszitting in de kliniek. Ik kreeg een advocaat die mij ondersteunde. De rechter vroeg mij allerlei dingen over hoe ik me voelde en of ik een behandeling nodig vond. Hierna besloot de rechter dat het voor mijn eigen veiligheid noodzakelijk was dat ik voor langere tijd zou worden behandeld. Dus dat ik met een RM in de kliniek zou moeten blijven.

Ik ben daarna nog twee maanden opgenomen geweest en heb kunnen werken aan mijn herstel. Nu woon ik weer thuis en krijg ik ondersteuning via een wijkteam. Mijn somberheid is afgenomen en ik heb weer redenen gevonden om door te gaan met leven.'

Wat gebeurt er tijdens de opname?

De behandelaren zullen met u bespreken wat er met u aan de hand is, welke therapie mogelijk is en of u eventueel medicijnen nodig heeft. Zij proberen u zo snel mogelijk van uw klachten af te helpen zodat u weer veilig naar huis kan. In de kliniek heeft u een eigen kamer met een bed en een douche.

Bij wie kan ik terecht met vragen en klachten?

Uw behandelaar is er om u te ondersteunen bij uw herstel. Als u liever praat met iemand die niet bij uw behandeling betrokken is kunt u naar de PatiëntenVertrouwensPersoon (PVP) gaan. Hij kan u advies geven of proberen samen met u uw vragen op te lossen. Op de afdeling vindt u informatie over wie de PatiëntenVertrouwensPersoon van uw afdeling is en hoe u hem kunt bereiken. De PatiëntenVertrouwensPersoon kan u ook helpen als u het oneens bent met uw opname of behandeling. Er is een klachtencommissie waar u uw klacht kunt indienen. Meer informatie hierover vindt u in de klachtenfolder op de afdeling.

Welke mensen krijgen informatie?

In de wet staat dat een aantal personen moet worden geïnformeerd over uw opname:

- de officier van justitie
- uw advocaat - als u die nog niet had, krijgt u er een toegewezen
- de inspecteur voor de gezondheidszorg
- uw naaste familie of relaties, of uw wettelijk vertegenwoordiger.

vervolg op pagina 8.

Als er meer mensen zijn die geïnformeerd moeten worden laat u dat dan weten aan de medewerkers op de afdeling.

Elke behandelaar heeft een geheimhoudingsplicht. Dat betekent dat hij alleen met uw toestemming informatie over uw behandeling aan anderen zal geven.

Meer weten?

Bij uw behandelaar en medewerkers op de afdeling kunt u terecht met al uw vragen. Zij helpen u graag. Ook zijn er diverse folders op de afdeling waar informatie in staat die handig voor u is. Ook kunt u voor informatie naar de website: www.mentrum.nl

mentrum

Gestapelde stenen; Markeringen

In verschillende culturen worden stapeltjes keien langs de weg gelegd om een route te markeren.

Reizigers voegen een kei aan de balancerende stapel toe, waardoor deze telkens groeit, omvalt en weer wordt opgebouwd.

Ook Mentrum bouwt steen voor steen aan een evenwichtiger en stabielere mens.

www.mentrum.nl

Mentrum heeft een klachtenregeling. U kunt de brochure downloaden op www.mentrum.nl. De brochure is ook telefonisch te bestellen: (020) 590 14 24.